ר"מ סבר לה כר"ע בחדא גלח הביא שלש ופליג עלי' ח] בהביא שלש: **מ"ט.** אלמא וחבית המדרש קאי דנטיעה נפקא לן כדלעיל [עפ.] ממקום שאי אתה מביא אתה קולר ט)ומבית האילן אין מביאין עומר [כדאמרינן] בפ' כל קרבנות (לקמן פה.). לגיעגא דפריסת לעיל מ] [עפ.] משום כלאים מהדר אף מנטיעות: **קצירכם.** ראשית קצירכם (ויקרא כג) לקצירכם תהא זו ראשית ולא לקציר מצוה: **מה ת"ל.** והא כתיב בפיפיה דקרא תקריב י] מנחת בכורים: **מן הקמה.** דכתיב מ) תרמש בקמה: **מן הלח.** דכתיב [ויקרא ב] כרמל: **בלילה.** כדאמרן ברים פירקין [סו.] אי אתה מוצא תמיומות אלא א"כ אתה מתמיד מבערב: **כל שהוא.** אף מן העמרים: **מ"מ.** אף מן הרחוק מירושלים: **ולהקטיר חלבים.** מה שמתעכל מן המזבח מחזיר כל הלילה: **מ)שמצותו יא] כל היום.** כגון יב] שחיטה וזריקת דמים דכתיב (ויקרא ז) ביום צותו את בני ישראל וגו': **מה דיום בלילה גא.** דקדשים ששחטן בלילה פסולין דאמר במסכת נדה (דף מ.) זאת היא העולה י) הרי אלו מיעוטין פרט יג] בכשחטה בלילה פסולה כו' (א) **בפרק יולא דופן** (שם): ב)**אם יש אחרים.** אפילו במחובר יד] מביאין אחרת מתחיה וקולין וטומין אותה ביום טו] שלא יאמרו מותר להקריב מנחה טומאה ואפי' ליחיד: **שנקצר שלא כמצותו פסול.** טז] (הלכך) ומצות קצירה בלילה ולא ביום הלכך הא דתני לעיל נקצר ביום כשר רבי היא והא דתניא פסול רבי אלעזר ברבי שמעון: יז] מ)**רבו של אביו**]. ר"ש תלמידו של ר"ע כדאמר ביבמות בפרק הבא על יבמתו (דף סב:) והיה העולה שמש עד שבא ר"ע כו': **כלל אר"ע.** במילה קא מיירי בפרק רבי אליעזר דמילה ט): **וסבר לה.** ר' אלעזר בר' ישמעאל דאמר קציר העומר מצוה ודוחה שבת: **ואי ס"ד נקצר שלא כמצותו כשר אמאי דוחה שבת.** הא סבירא יח] לן בר"ע דכל שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה שבת אלא מדדחי שבת ש"מ נקצר שלא כמצותו פסול ומצותו לא הויא אלא במולאי י"ט וגבי לילה נמי מצותו בלילה ולא ביום: **ורבי יאנו תלמידיה דר"ש הוא.** בתמיה ואמאי לא שמיע ליה יט] מדר"ש דסבר לה כר"ע דכל שאפשר מע"ש לא דחיא שבת: **היינו מעלין לו כו'.** ורבי שמעון לטעמיה דאמר בעירובין (דף פט.) אחד גגות וחצירות רשות אחת להן לכלים ששבתו בתוכן: **אלונטיה.** בגד להסתפג בו: **סבר לה כאידך דר"ש.** דאמר חביבה מצוה בשעתה כשהיא הלכך אף על גב דכשרה מע"ש עבדי לה בשעתה ודחיא שבת וגבי מילה דאמר כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה שבת כגון הבאת אזמל דאין לה זמן קבוע: **אברים ופדרים כשרין כל הלילה ולא היה ממתין.** לאחרי תמידין ומוספין דשבת עד שתחשך כא] אלמא דאין שבת משום חביבה מצוה בשעתה: ורבי

סבר לה כוותיה בחדא ופליג עליה בחדא: קוצרין מפני הנטיעות ומפני בית האבל ומפני בית המדרש: מאי טעמא [1]קצירכם אמר רחמנא ולא קציר מצוה [2]: ולא יעשה כריכות [3] אבל מניחן צבתים: מאי טעמא דכמה דאפשר לא טרחינן: מצות העומר להביא מן הקמה: תנו רבנן [2]ואם תקריב מנחת בכורים מה תלמוד לומר לפי שמצות העומר להביא מן הקמה מנין שאם לא מצא מן הקמה יביא מן העומרין תלמוד לומר תקריב דבר אחר תקריב לפי שמצוה להביא מן הלח ומנין שאם לא מצא מן הלח יביא מן היבש תלמוד לומר תקריב דבר אחר תקריב לפי שמצותו לקצור בלילה מנין שאם נקצר ביום כשר [3](ת"ל תקריב) ודוחה את השבת ת"ל תקריב תקריב כל שהוא תקריב מ"מ תקריב ואפילו בשבת תקריב ואפילו בטומאה: [4] נקצר ביום כשר: והתנן [5]כל הלילה כשר [6]לקצירת העומר [7]ולהקטיר חלבים ואברים [8]זה הכלל דבר שמצותו [9] כל היום כשר כל היום דבר שמצותו בלילה כשר כל הלילה קתני לילה דומיא דיום מה דיום בלילה לא אף דלילה ביום נמי לא אמר רבה לא קשיא הא רבי והא ר' אלעזר בר' שמעון [10]דתניא היה עומד ומקריב מנחת העומר ונטמאת [11] אם יש אחרת אומר לו הבא אחרת תחתיה ואם לאו אומר לו הוי פקח ושתוק דברי רבי ר' אלעזר בר' שמעון אומר בין כך ובין כך אומר לו הוי פקח ושתוק שכל העומר שנקצר שלא כמצותו פסול אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ר' אלעזר בר' שמעון בשיטת רבי עקיבא רבו של אביו אמרה [12]דתנן כלל אמר ר' עקיבא [13]כל מלאכה שאפשר לו לעשותה מערב שבת אינה דוחה את השבת וסבר לה כרבי ישמעאל דאמר קצירת העומר מצוה [14]דתנן רבי ישמעאל אומר [15] מה חריש רשות אף קציר רשות יצא [16]קציר העומר שהיא מצוה ואי סלקא דעתך נקצר שלא כמצותו כשר אמאי דחי שבת נקצריה מערב שבת אלא מדדחי שבת שמע מינה נקצר שלא כמצותו פסול ורבי לאו תלמידיה דר"ש הוא והתניא אמר רבי [17]כשהיינו למדין תורה אצל רבי שמעון בתקוע [18]היינו מעלין לו שמן ואלונטית מחצר לגג ומגג לקרפיף ומקרפיף לקרפיף אחר עד שאנו מגיעין למעיין שאנו רוחצין בו סבר לה כאידך דרבי שמעון [19]דתניא אמר ר' שמעון בא וראה [20]כמה חביבה מצוה בשעתה שהרי הקטר חלבים ואברים כשרים כל הלילה ולא היה ממתין להן עד שתחשך ורבי

סבר לה כוותיה בחדא. בכה"ג הוה מצי לשנויי לעיל דאמר [21]בשיטת קוצרין לה כוותיה בחדא. ר"ש אלא ניחא ליה לאוקומי כר"ע ורביה ואיכא השתא שלשה תנאי: **קצירכם ולא** קציר מצוה. בפרק כל שעה (פסחים דף כג.) דרש קצירכם שלכם יהא ואידך קצירכם דכל ישראל [22]: **בריכות.** פירש בקונטרס אלומות ולא אפשר לומר כן כדמוכח פרק אלו מציאות (בבא מציעא דף כב:): **מנין שאם נקצר ביום כשר ודוחה את השבת.** לרבי אליעזר דאמר [23](דאי) [דאפי'] אפשר לעשות מערב שבת דוחה את השבת ניחא אבל לר' עקיבא אי יתכן אע"ג דמצותו בלילה כיון דבדיעבד ביום כשר ולרבי לומר דוחה את השבת אלו אקצירה אף אלא אהקרבה והא דלקמן דדרש ליה ממועדי ה' שהכתוב קבע מועד אחד לכולן והכא מייתי לה מתקרייב אלו דוקא דהא טומאה נפקא לן לקמן ממועדי ה' והכא מייתי לה מתקרייב: **אף דלילה ביום לא.** ע"כ ביום שלמחרת קאמר דאי ביום שלפניו הרי הקטר חלבים כב] דכשרים ביום שחיטתן ותימה דא"כ [24] מאי קשה ליימא מתני' דלמא נקצר ביום כשר היינו ביום שלפניו דהקטרת חלבים כג] וי"ל דלענין קצירה לא שייך לחלק בין יום שלפניו ליום שלאחריו כדילפינן ברים פירקין (דף סו.) קצירה וספירה כד]: **הא** רבי הא רבי אלעזר ברבי שמעון. כסתם משנה דמגילה (דף כ:) הלכה כדפריסת ברים פירקין (דף סו. ד"ה זכר): **הבא** אחרת תחתיה. בפ"ק דיומא (דף ז.) מפרש דאפילו למאן דאמר טומאה הותרה היא בציבור מביא אחרת להתיר שיריים:

בשיטת רבי עקיבא רבו אמרה. מילתיה דר' עקיבא בפרק רבי אליעזר דמילה (שבת דף קל.) ובפסחים בפ' אלו דברים (דף סט:) ולקמן בשתי הלחם (דף צו.) ולא סבר לה כווותיה לגמרי אלא בהסיא דכל מלאכה שאפשר כו' דפליג ר' אליעזר ולא סבר ליה כוותיה דשמותי הוא אבל בהסיא דמה חריש רשות סבר לה כרבי ישמעאל ולא כרבי עקיבא דמוקי קרא לחרים של ערב שביעית: **אמאי** דחי שבת נקצריה מערב שבת. ואע"ג דלכתחילה מצותו בלילה כיון דדיעבד כשר לא הוי דומיא דתמיד דכתיב ביה במועדו לומר דדחי שבת ומסתברא דדומיא דתמיד בעינן: שלמר

דדחי שבת ואי שלא כמצוותו כשר היכי דחי שבת: ומנא לן דהיה תלמיד. דתניא א"ר וכו': אלונטית שמלה: מחצר לגג ומגג לקרפף דרך גגות דאאמר כל גגות העיר רשות אחת לכל ששבתו בחצר: וראי תלמידיה הוה וסבר לה דדחי שבת ואמאי מכשיר: סבר לה כאידך דר' שמעון רביה: ולא היה ממתין להן עד שתחשך. שלא ידחו שבת אלא מקטירן בשבת הכא נמי אע"ג דשלא כמצותו כשר ביום כיון דמצותו בלילה אמרינן חביבה מצוה בשעתה ודחיא שבת:

פא א מיי' פ"ז מהל' תמידין ומוספין הל' ז:
פב ב ג מיי' פ"ל מהל' מעה"ק הל"ה ו:
פג ד מיי' פ"ג מהל' מילה הל"ה [ז] ז טוש"ע ס"ח סימן שלא סעיף ו ויו"ד סימן רסו סעיף ב:
ה [מיי' פ"ז מהל' תמידין ומוספין הל"ה ו]:
פד ו מיי' פ"ג מהל' עירובין הל"ח סימן יט טוש"ע ס"מ סימן שנב סעיף ח:
פה ז מיי' פ"ד מהל' מעה"ק הל"ה ג:

תורה אור השלם

1. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וְקַצַרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ וְהֲבֵאתֶם אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן:
ויקרא כג י
2. וְאִם תַּקְרִיב מִנְחַת בְּכוּרִים לַיְיָ אָבִיב קָלוּי בָּאֵשׁ גֶּרֶשׂ כַּרְמֶל תַּקְרִיב אֶת מִנְחַת בִּכּוּרֶיךָ:
ויקרא ב יד

רבינו גרשום

ר' מאיר סבר לה כר' עקיבא בחדא במנגר לקליות ופליג עליה בחדא במנגר לאוצר. מנגר היינו כעין מנורה שאין קוצר ביחד אלא מקומות מקומות: קוצרין מפני הנטיעות. תבואה שגדלה בין נטיעות (חדש) של אילן קודם לעומר מפני שמכחישין הנטיעות והיינו דומה דקוצר בית השלחין: ומפני בית האבל. אם אין להם מקום לישב לאנשים הבאים לבית האבל אלא בשדה קוצר אותה דהיינו לדבר מצוה וכן מפני בית המדרש: כריכות. עומרין קשורין: צבתין. מקובצין בלא קשירה: לא טרחינן. לעשות כדרכו לפני העומר משום שיגיע: מה ת"ל שתי פעמים תקריב: להביא מן הקמה. דכתיב מהחל חרמש בקמה: תקריב כל שהוא. או קמה או עומרין: תקריב מ"מ שיכול למוצאו. בין במקום רחוק והוי יבש עד דאתי לעזרה. בין במקום קרוב דהוי לה: מה דיום בלילה לא דכל היום כשר (לקצר) [ולהבאת] העומר כדאמרי' הא כיצד קצירה וספירה בלילה והבאה ביום בלילה לא דכתיב ביום צוותו: אם יש אחרת. שנקצר בלילה שיכול להביא ממנה העומר יביא: שכל עומר שנקצר שלא כמצוותו פסול. כלו' מוטב שיביא בטומאה משיקצור אחר כל מלאכה שאפשר לעשותה מע"ש כגון הרכבתו והבאתו חוץ לתחום: אבל מלאכה שאי אפשר כגון שחיטה והדחת קרביו דוחה שבת: וסבר לה ר' אלעזר כר' ישמעאל דאמר קצירת העומר מצוה. בזמנה: מה חריש רשות. דלא מצינו חרישה של מצוה: אף בקציר דרשות תשבות יצא קצירת העומר שהיא מצוה ודוחה שבת: ור' אמאי מכשיר דמשמע דלא דחי שבת הא תלמיד דר' שמעון הוא דסבר לה כר' כר' ישמעאל וכר' עקיב'

מצוה. הרגמ"ה: ה) עליה בחדא: ו) דלעיל במתני': ז) תקריב את: ח) שמצותו ביום: יב) כגון מליקה ולולב א): יג) פרט לשנשחטה: יד) במחובר אומרים לו הבא אחרת: טו) ביום הס"ד ומה"ד ושתוק שלא: טז) הלכך מצות קצירתה: יז) שמעון רבו של אביו: יח) סבירא ליה: יט) ליה הר"ש: כ) שתחשך אלא דאינון: כא) דאמר כל מלאכה שאפשר: כב) חלבים דמצותן משתחשך דכשרים שפי ביום מבלילה. תו"א: כג) חלבים וי"ל דהא בהא תליא דאי איתא דיום שלאחריו פסול משום דבעי קצירה סמוך לספירה א"כ אף שלפניו נמי לא הוי סמוך לספירה ופסול. תו"ח: כד) וספירה בלילה הס"ד:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מה ביום וכו' פסולה כו' הס"ד ומיהות בפרק יולא דופן נמסק:

מוסף רש"י

כלל אמר ר"ע. נמלק על ר"ל במכשירי מלוה שאין דומין הואיל ואפשר לעשותן מע"ש (שבת קמ:). **שאפשר לעשותה מערב שבת.** כגון הבאתו מתוך המוסס ומתיבת יבלמו (פסחים סט:). מה חריש רשות. ולא דבר הכתוב אלא לענין שבת כדכתיב ביה וביום השביעי תשבות בחרש ונקליר תשבות, בא ללמדך מה חרש אין לך חרש שהי מלוה ואפילו לזרוע לזרוע עומר ואפי' הלחם שהי אם אינה מלוה חרוש אינו חרוש ואפי' אוסרו לך בשבת, אף קליר שאי אוסר לך לך בשל רשות אי אוסר לך יצא קציר העומר שהוא מצוה. שאפילו אינה קלור מלוה לקלור ויש לך ללמוד מכלן שדוחה את השבת (ראש השנה ט. וכעי"ז מכות ח:). מעלין לו שמן. לשון בו אלונטית. להסתפג בה (ערובין צא.). **מחצר לגג.** ר"ש לטעמיה דאמר בעירובין (דף עד.) אחד גגות אחד חצירות ואחד קרפיפות כולן רשות אחת הן לטלטל מזה לזה ואפילו של בעלים הרבה (שבת קמה:). **חביבה מצוה בשעתה.** לריכים אלו לאבנה (חולין נד:). **כשרים כל הלילה.** מכתיב (ויקרא ז) על מוקדה על המזבח כל הלילה ויכול להקטירן כל הלילה, ואמר"כ אין מממתינן להם עד שתחשך אלא מקלנין שבת עליהן דכתיב (במדבר כח) עולת שבת בשבתו על עולת התמיד אלמא תביב למהר מצוה בשעתה (פסחים סח:).

שיטה מקובצת

א) קציר מצוה ולא יעשה אותן: ב) [אלא] מניחן צבתים: ג) חיבות ת"ל הקריב נמחק: ד) ואם נקצר: ה) שמצותו ביום חיבות כל היום נמחק: ו) ונטמאת בידיו: ז) מה חריש רשות. גליון שלא מצינו חרישה של

א) אולי צ"ל כגון מליקה וקבלה והזייה דכתיב וכו'.

שנאמר בהן במועדו במועדו אפילו בשבת במועדו אפילו בטומאה. פסח דדמיא טומאה דחיא לן מדמיא מים נדמה ואין ליבור נדחין ומתיר דדחי אמר קרא עולת שבת בשבתו והדר יליפי מהדדי בגזירה שוה דכתיב בהו במועדו הכי איתא בספרים בפרק אלו דברים (דף סו.) ק): כב) **הוקבעו** ולא הוקבעו. פירשתי בפ' התכלת (לעיל דף מו. ד"ה ואיתו):

הדרן עלך רבי ישמעאל

ואלו מנחות ר) (נאות): **חיטין** לא קמיבעיא לן. דמהסוא קר' נפקי מזאת תורת המנחה דסתם מנחה בלא חיטין הילכך הסוא קרא בלא חיטין מיירי כך פי' בקונטרס וקשה לעניל בפרק כל המנחות בלות מלה (דף נב:) דקאמר מנין לכל המנחות שהן בלות מלה וקאמר דכתיבא כתיבא דלא כתיבא כתיב זאת תורת המנחה הוה ליה למימר כי הכא מינה בלא חיטין בלא שעורין מנא ליה לכך נראה דדוקא הכא דמיירי לענין אילוה שייריהן נאכלין לכהנים דלא נפקא לן בלא שעורין מזאת תורת המנחה משום דשעורין הוא מאכל בהמה כדמוכח בפ"ק דפסחים (דף ג:) שעורין עשאו יפות פ"ל לא ובשר לסוסים ולחמורים ותבן בפרק שני דסוטה (דף יד.) כשם שמעשיה מעשה בהמה אף קרבנה מאכל בהמה: **אם** אינו ענין לחרבה של חיטין. דמתרגיל מזאת תורת אף על גב דפרשתא מיירי בשיר בה שמן:

מאתמול איפסילה לה בלינה וסבר רבי תנור מקדש והתניא[ד] כבשי עצרת אין מקדשין את הלחם אלא בשחיטה כיצד שחטן לשמן וזרק דמן לשמן קדש הלחם שחטן שלא לשמן וזרק דמן שלא לשמן לא קדש הלחם שחטן לשמן וזרק דמן שלא לשמן הלחם קדוש ואינו קדוש דברי רבי ר' אלעזר בר' שמעון אומר לעולם אינו קדוש עד שישחוט לשמן ויזרוק דמן לשמן אמר רב נחמן בר יצחק הוקבעו ולא הוקבעו קא אמר:

הדרן עלך רבי ישמעאל

ואלו [ה]מנחות נקמצות ושיריהן לכהנים [ו] מנחת הסלת והמחבת והמרחשת והחלות והרקיקין מנחת עובדי כוכבים ומנחת נשים ומנחת העומר ומנחת חוטא ומנחת קנאות ר"ש אומר מנחת חוטא של כהנים נקמצת [ז]וקומץ קרב לעצמו ושירים קריבים לעצמן: **גמ'** [ח]אמר רב פפא כל היכא דתנן [ט]עשר תנן מאי קא משמע לן לאפוקי מר"ש [י]דאמר מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא קא משמע לן דלא: ושיריהן לכהנים: (לא) מנלן [יא] דכתיבא כתיבא ודלא כתיבא כתיב בה [יב]זאת תורת המנחה הקרב אותה בני אהרן וגו' והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו באה חיטין לא קמיבעיא לן כי קא מיבעיא לן באה שעורין נמי מדנקמצת שיריה לכהנים אליבא דרבנן לא קא מיבעיא לן כי קא מיבעיא לן אליבא דר"ש דאמר איכא מנחה דמיקמצא ולא מיתאכלא דתנן ר"ש אומר מנחת חוטא של כהנים נקמצת הקומץ קרב בעצמו והשירים קריבין בעצמן מנלן אמר חזקיה דאמר קרא [יג]וכל מנחה בלולה בשמן וחרבה לכל בני אהרן תהיה אם אינו ענין לבלולה של חיטין תנהו ענין לבלולה של שעורין ואם אינו ענין לחרבה של חיטין תנהו ענין לחרבה של שעורין והאי להכי הוא דאתא הא מיבעי ליה לכדתניא [יד]מנין שאין חולקין מנחות בנגד זבחים

תלמוד

מנחת העומר: **לחרבה של חטין.** כגון מנחת מאפה [טו]: **לחרבה של שעורים.** מנחת קנאות: **כנגד זבחים.** שלא יאמר הכהן [לחבירו] טול אתה זבחים ואני מנחות:

רש"י כת"י

ט) ואלו מנחות. מנחת הסולת. היתה נקמצת עיסה: **ומחבת ומרחשת וחלות ורקיקין.** אחר שפייסן פותתן ומחזירן לסולת. וכולהו כתיבי בויקרא [ב] וכתיב במנחת סולת קמיצה ובאיזך כתיב אזכרה ואזכרה סייעו קמיצה: **ומנחת העומר.** כתיב [שם] אזכרה. ואמרי' בפ"ב [ט] נאמר כאן אזכרה ונאמר במנחת הסולת אזכרה מה להלן מלא הקומץ אף כאן מלא הקומץ: **ומנחת חוטא וקנאות.** כתיב בהו קמיצה [יא]. אבל לא"ק לן בעינן במנחת הכהנים קמיצה אלא נקטרת כמות שהיא: **גמ' כל היכא דתנן.** [כלומר] מנחות: **עשר תנן.** כלומר מנחות שוות בדין אחד: **לאפוקי מדר"ש.** דמעפי חד מנחה בתה דמכשר מנחת מאפה בתלתא גווני דלדידיה הוי י"ל מנחות: **מנלן.** בתמי': **דכתיב בה.** הכא דכתיב בה והנותרת ממנו יאכלו אהרן: **ודלא כתיבא.** בפרק שביעי מנחת הסולת שקמצה כשהיא עיסה. באה חיטין לא קא מיבעיא לן דכתיב בה סלת דכתיב והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה: באה שעורים כגון מנחת העומר ומנחת קנאות: אמר קרא וכל מנחה בלולה בשמן וחרבה לכל בני אהרן תהיה: בלולה של שעורין היינו עומר:

א) מוקי ל"ל שאם נמצאת אומרים לו הוי פיקח ושתוק מעוז דנקצר שלא כמצותו פסול דתל"ה לא דחיא כו'. ב) נראה דערבוב דברים יש בכאן.

פו א מיי' פ"ד מהל' בית המקדש הל' ט:
פז ב מיי' שם הל' י:
פח ג מיי' פ"ז מהל' תמידין ומוספין הל' ד ו:
פט ד מיי' פי"ז מהל' פרה"מ הל' יח:
א ה מיי' פי"ב מהל' מעה"ק הל' ט:
ב ו מיי' שם פי"ג הל' י:

הגהות הב"ח

(**א**) גמ' מנלן מנלן בשמיעה כתיבא כתיבא: (**ב**) רש"י ד"ה ת"ל ויקבר וכו' אל הכסנים הס"ד ומ"ל ומ"כ מ"ה ה"ג עומר ומי הלחם בני הקרבנ ניעבו הס"ד ומ"כ מ"ה אלא פסיעת מ' ואמ"ג: (**ג**) ד"ה וכ' הלחם לאפיה דקקבר רבי מנחי: (**ד**) ד"ה מנלן בתמיה וכו' שנקמצת: (**ה**) ד"ה אלא כתיב וכו' כתיב בהו זאת התורה דמשמע: (**ו**) ד"ה אם אינו ענין לבלולה של חיטים שנאמר בהן והנותרת:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

שיטה מקובצת

(**א**) ור' אלעזר בר"ש לא שמיע ליה. הא אידך דאבוה ולימא נמי שלא כמצותו כשר ודחי שבת משום דחביבה מצוה בשעתא: אלא אמר לך ר"א מדהתם ליכא למילף דהאי דהוי מקטיר לה בשבת לאו משום דחביבה מצוה אלא שהרי דחתה שחיטת התמיד את השבת וכיון דשחיטה דחיא דחיא נמי הקטרה. הרגמ"ה: (**ב**) השבת. הכא מי דחיא קצירה את השבת. כיון דאפשר לה מע"ש (אלא) משום הכי קאמינא א)שאם [נמצאה] לא דחיא שבת דס"ל כר"ש. הרגמ"ה: (**ג**) אלא רבי דמכשיר שלא כמצותו משום דס"ל דקצירת העומר לא דחיא שבת ואיכא [למפרך אליבי' נמי] וכי לא שמיע ליה הא אלא שמיע ליה ומשני התם לאו משום דחביבה מצוה דחיא שבת: (**ב**)

חדושי הרגמ"ה

שהרי שחיטה דחתה שבת ה"נ לגבי הקטרה והיכי פשיט ראב"ש דנקצר שלא כמצותו פסול דלמא כשר ודקאמרת אמאי דחי שבת שהרי דחתה שבת השחיטה אלא לגבי קצירה דליכא למימר הכא משום חביבות לא דחי שבת אלא משום דנקצר שלא כמצותו פסול דלא דחי מצי למימר קצירת מצוה דחיא קצירת העומר את השבת כי היכי דלגבי [אברים] הא איכא [למימר שכן] התם דחתה שחיטה אבל גבי [קצירה] ליכא למימר הכי אלא משום [דנקצר] שלא כמצותו [פסול] משום הכי אלא קסבר רבי דלא דחי שבת: (כ"ל הרגמ"ה): (**ד**) ובשבת אומר: (**ה**) ואם נקצר: (**ו**) רבי היא: (**ז**) מנחת הסולת. פ"ה דכתיב בה קמיצת ובאיזך כתיב אזכרה ודקשה דהא איכא דלא כתיב בהו לא קמיצה ולא אזכרה כגון מנחת מאפה לכך נראה דטעמא דנקמצת כדמפרש בגמרא דכתיב בה כתיב בה ודלא כתיב בה כתיב זאת תורת כדמפרש בגמ' גבי אכילת שירים. תו"ה: (**ח**) מנלן מנלן: (**ט**) ע"כ שמיע ליה: (**י**) לאו משום: (**יא**) שחיטה שלהם את: (**יב**) מיהא עדיין לא: (**יג**) מצוה בשעתא הס"ד ומה"ד ולדבי ה"נ: (**יד**) גמר מינה הא: (**טו**) הכהנים בתר. תיבת כתיב ל"ש: (**טו**) ושתי הלחם כתיב: (**יז**) ניתנו. הא חמץ ניתנו אלא

פשיטא לטחינה: (**יח**) מאתמול. דכותיה שתי הלחם לאפיה דאי אפשר לה מאתמול דקסבר: (**יט**) אבל מקדש קדשי: (**כ**) שכל. המנחות: (**כא**) קמבעיא לן: (**כב**) הוקבעו ולא הוקבעו. פרש"י הוקבעו החלות לאותן כבשים כו' ולא נהירא דא"כ תיפוק ליה משום תנופה דעושה דיקה לכך ל"ל הוקבעו ליפסל ביוצא שהרי אין תנור מקדש ליפסל (בפ"ק) [בפרק התכלת] (דף מ"ו ע"א) ולא הוקבעו לא קאי אאונו קדוש דרבי אלא אאונו קדוש דראב"ש קאי וה"ק לעולם אינו קדוש להיות נקבע בשחיטה ליפסל ביוצא:

הדרן עלך רבי ישמעאל

(**ד**) [בפרקים שם.], (**ה**) [בעיל סב:], (**ו**) [בעיל סה.], (**ז**) עיין רש"ק שבפרק', (**ח**) פסחים עז. ע"ש, (**ט**) [ריטב"א מו.], (**י**) ל"ל לא, (**יא**) [בעיל מז. ד"ה ומנלן], (**יב**) [בעיל נט. ס"ה], (**יג**) [בעיל סב.], (**יד**) קידושין נג., (**טו**) [בפ"ק דתמיד ד"ה ומ"כ ד"ה אלא] פסיעת לאמיתה ומשאר מנחות. ל"ק, (**יז**) כדמיבא בהקוך דכתיב בהו דנקמצת כו' וכ"ל דכתיבה כתיבה. ל"ק, (**יח**) [תוס' רש"ש], (**יט**) מנלן עד פ' שתי הלחם נעתק בס"ק בל רביו בעלאל אשכנזי זל"ל עלן בגיון הס"ש שלו שנמצא ביולוגים ה"ל זה הפירוש אשר הוא בדפוס מפרק ומלו מנחות עד שתי הלחם מאתמול מפי' רש"ש ז"ל והוא אל פרבן אחר וחב לשון רש"י כ"ל, (**כ**) ויקרא פרשה ט., (**כא**) מנחת חוטא ויקרא ה., מנחת קנאות במדבר ה., (**כב**) [עי' תוס' שם ד"ה מה תועבו נתנו דמשמע דדרים מנשמעותא דמועדו דתניא ודבר משה כו' מועדו שלו לפי' בשבת כו' שאר קרבנות מנין כו' ע"ש וע"ע], (**כג**) ל"ל ד"ה כאה חיטין. ל"ק,

תורה אור השלם

1. וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
ויקרא כג מד
2. וְיַעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ׃ במדבר ט ב
צו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ׃ במדבר כח ב
4. אֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיְיָ בְּמוֹעֲדֵיכֶם לְבַד מִנִּדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וּלְמִנְחֹתֵיכֶם וּלְנִסְכֵּיכֶם וּלְשַׁלְמֵיכֶם׃
במדבר כט לט
5. וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה הַקְרֵב אֹתָהּ בְּנֵי אַהֲרֹן לִפְנֵי יְיָ אֶל פְּנֵי הַמִּזְבֵּחַ׃ ויקרא ו ז
וְהִנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מַצּוֹת תֵּאָכֵל בַּמָּקוֹם קָדֹשׁ בְּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד יֹאכֻלוּהָ׃ ויקרא ו ט
6. וְכָל מִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וְחֲרֵבָה לְכָל בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו׃ ויקרא ז י

רבינו גרשום

ור' אלעזר בר' שמעון לא שמיעא ליה הא אידך דאבוה ולימא נמי שלא כמצוותו כשר ודוחה שבת משום דחביבה מצוה בשעתה: אמר לך ר' אלעזר מהתם ליכא למילף דהאי דהוה מקטיר להו בשבת לאו משום דחביבה מצוה אלא שהרי דחתה שחיטת התמיד את השבת וכיון דשחיטה דחיא דחיא נמי הקטרה. הכא מי דחיא קצירה שבת כיון דאפשר לה מע"ש אלא משום הכי קא אמינא שלא כמצוותו פסול דחיא שבת דסביר א לי כר' עקיבא. אלא ר' דמכשר שלא כמצוותו משום דסביר א ליה דקצירת עומר לא דחיא שבת: ואי' דאמר ור' אלעזר לא שמיעא ליה הא אלא שמיעא ליה ואמ' שאני התם לא משום דחביבה מצוה דחי שבת שהרי שחיטה דחיא שבת הכא נמי לגבי האי עומר היכא פשיט ר' שמעון דנקצר שלא כמצוותו פסול דלמא כשר ודקאמרת אמאי דחי שבת שהרי שחיטת כבש העומר דחיא שבת: ואית דמפרשי אלא שמיעא ליה וקיבלה ג) דאמר אי אמרי' התם דמשום חביבה מצוה דחי שבת שהרי דחתה שחיטה אלא לגבי עומר כיון דליכא למימר הכי משום חביבה מצוה (בלבד) לא דחי שבת אלא משום דנקצר שלא כמצוותו פסול הכא נמי לר' נמי היכי מצי למימר משום חביבה מצוה דחיא קצירת העומר שבת כי היכי דלגבי הקטר חלבים הא איכא למימר שאני התם שהרי דחתה שבת אבל

ג) [בפרקים שם.], (**ד**) [בעיל סב:], (**ה**) [בעיל סה.], (**ו**) [ריטב"א מו.], (**ז**) ל"ל לא, (**ח**) [בעיל מז. ד"ה ומנלן], (**ט**) [בעיל נט. ס"ה], (**י**) [בעיל סב.], (**יא**) קידושין נג., (**יב**) [בפ"ק דתמיד ד"ה ומ"כ ד"ה אלא] פסיעת לאמיתה ומשאר מנחות. ל"ק, (**יג**) כדמיבא בהקוך דכתיב בהו דנקמצת כו' וכ"ל דכתיבה כתיבה. ל"ק, (**יד**) [תוס' רש"ש], (**טו**) מנלן עד פ' שתי הלחם נעתק בס"ק בל רביו בעלאל אשכנזי זל"ל עלן בגיון הס"ש שלו שנמצא ביולוגים ה"ל זה הפירוש אשר הוא בדפוס מפרק ומלו מנחות עד שתי הלחם מאתמול מפי' רש"ש ז"ל והוא אל פרבן אחר וחב לשון רש"י כ"ל, (**טז**) ויקרא פרשה ט., (**יח**) מנחת חוטא ויקרא ה., מנחת קנאות במדבר ה., (**יט**) [עי' תוס' שם ד"ה מה תועבו נתנו דמשמע דדרים מנשמעותא דמועדו דתניא ודבר משה כו' מועדו שלו לפי' בשבת כו' שאר קרבנות מנין כו' ע"ש וע"ע], (**כ**) ל"ל ד"ה כאה חיטין. ל"ק,

אלו מנחות נקמצות פרק שביעי מנחות עג.

תלמוד לומר לכל בני אהרן תהיה. שלא יאכלו זה כנגד זה אלא כיון כולם יאכלו המנחות: **שלא קמו.** מנחות תחת זבחים: **בדלות.** שאין מביא מנחה אלא בדלי דלות שנאמר בה לא תמצא ידו וגו' עד ולקח שני תורים: **שהרי קמו אחיהן בדלות.** שהמחוייב קינין ואין לו יכול להביא מנחה: **תלמוד לומר ועל מחבת לכל בני אהרן.** אם אינו ענין למנחות תנהו ענין לזבחים ועופות: **עשייתו ביד.** מליקה בליפורן: **כבלי.** בסכין: **יכול לא יאכלו ג' בקדשי קדשים (ה) אבל יאכלו בקדשים קלים.** שלא יתנו חטאת כנגד אשם ולא מנחת מאפה כנגד מנחת הסולת דכולם קדשי קדשים הן אבל יאכלו בקדשים קלים כגון שלמים כנגד תודה: **תלמוד לומר אינו כאחיו.** וסמיך ליה אם על תודה דמקרא דלהם לפניו ואיתקוקו קדשים קלים לקדשי קדשים לגמנחות לענין חלוקה: **ואין קטן חולק.** אבל אוכל בחלק אביו: **סהיא.** ברייתא של מולקין: **מכל נפקא.** וכל מנחה בלולה בשמן (ויקרא ז): **הא אפיקתיה.** לכל המנחה בלולה לעיל בפ' כל המנחות [ד] (דף סג:) לכדרבי יוסי בר' יהודה דאמר מה כל האמור למטה שני מיינין: **הכוא מוכל נפקא.** ברייתא מכל ד) והא דאם אינו ענין כו' תנהו ענין למריבה בל' שעורין נפקא לי' ממנה: **לרבות לוג שמן של מורע.** שהצייריס שמשתייר משל בהוות הוו לכהן: **מן האם כמיב.** דדבר שממנו לאישים הוא דצייריס לכהנים אבל לוג שאין ממנו לאישים אימא לא ליהוי לכהן ה) [ולהכי] כתב לכל קרבנם: **לרבות מנחה העומר ומנחת קנאות.** שנקמלגו ושייריס להכהנים: **והא'.** מנחת העומר לבתיר מדם אחיו: **ואידך.** מנחת קנאות: **לברר.** עון אחיו ולא לכפרה אימא לא יהו שייריה נאכלין קמשמע לן: **לרבות חטאת העוף.** שנאכלת לכהנים: **נגילה היא.** משום מליקה ולא תאכל קמשמע לן: **להכשיר** [ז] **אחי.** ליחוס ו) עליה מזיכות טהרה ולא יהא נאכל: **זה גזל הגר.** דכתיב (במדבר ה) אם אין לאיש גואל האשם המושב לכהן זה הקרן אשם גזל את הגר ומת הגר ורוצה להחזיר גזלו ואין לו יורשין יחזירנו לכהנים וישיא קרבן אשם על השבועה שכפר ונשבע לו: **שלך הם.** כל הני תמרבנו מהאי קרא: **נקדש בו.** כדאמר (קידושין דף נג: ע"ש) המקדש בחלבו בקדשי קדשים מקודשת ט):

רש"י כת"י

לכל בני אהרן. משמע כולם יאכלו ממנה: **שלא קמו.** מנחות תחת זבחים בדלות דמי שנתמייב עולה או חטאת אין מביא תחתיה מנחה אבל מביא תחתיה תורים: מנחות קמו תחת עופות דכתיב בויקרא (ה) ואם לא תגיע ידו לשני תורים: **לכל בני אהרן הם.** אכולה קרא קאי: **ס"ל על מחבת.** מרבויא דקרא דהא ממילא ידענא דמחבת כשאר מנחות ואם אינו ענין לה תנהו לזבחים ועופות: **יכול לא יאכלו בקדשי קדשים.** כגון חטאת כנגד חטאת ואשם כנגד אשם: **אבל יאכלו.** שלמים כנגד שלמים דהא לא גלי קרא [שלא] גבי מנחה בקדשי קדשים היא: **ס"ל אינ כאחיו.** וסמיך ליה אם על תודה: **אינ.** אינ כאחיו: **מוכל.** מרבוי דוי"ו: **אפיק.** למנחת העומר וקנאות דשייריהם נאכלים מדתני לוי: **לרבות לוג שמן של מורע.** שיהא מה שנאחר מן ההוצאות נאכל לכהנים: **סד"ל מן האם.** וחה יהיה לך מקדש הקדשים מן האם והאי לאו ממותר אישים הוא: **אשר כופר בהם.** ומנלים דאינו מתכפרים ט) הילכך מידי דכפרה [מלבין] כהנים אבל הכי לא: **אלא אשם נזיר.** [שיהא] נאכל לאשם מלורע: **להכשיר אחי.** לתגלחת ולטומאת למתים ומידי דלאו לכפרה לא [אלבין] כהנים קמ"ל: **זה גזל הגר.** דכתיב (במדבר ה) האשם המושב לה' לכהן ואמרי' בבבא קמא בהגזל קמא [קי.] דבגזל הגר הכתוב מדבר:

תלמוד לומר איש כאחיו. ואם על תודה כו' יהודה מוקמינן הך ברייתא בפ"ב דקידושין (דף נג: וגג.) וגרסינן התם וסמיך ליה ה] ו) תודה משמע דמסמוכין דרשם וקשיא דר' יהודה לא דרשם סמוכין בפרק קמא דיבמות (דף ד.) והתם ב) פירשתי: **איש** חולק **אפילו בעל מום.**

לשון חולק לאו דווקא דהא קאמר אין חולקין אלא לאומר אין ג) מקפידין בו אבל חלוקה גמורה לא עבדי ליטול בשום וכן הא דתנן בשילהי בכורים וכן מתחלקין ביניהם בקדשי המקדש וכן הני דברים טובל יום (זבחים דף עט.) לשון חלוקה לאו דווקא וקנא קשה מהא דתנן בפ' שואל (שבת דף קמח:) ומטיילין חלבים על הקדשים ביום טוב ואמא מפני דרכי שלום בעלמא היו עושין ושוב נראה דדווקא קאמר אין חולקין לענין שיהא שלו לקדש בו את האשה דאהכי מיימי ליה בפ"ב דקידושין (דף נג.) אי נמי י"ל דלא ממעטינן הכא אלא שאין מחלקין מנחה מריבה אבל מנחה בלולה בשמן לכל בני אהרן תהיה יכול לא יחלקו מחבת כנגד מרחשת כנגד מחבת שזו מעשיה קשין וזו מעשיה רכין אבל יחלקו מחבת כנגד מחבת ומרחשת כנגד מרחשת [2]תלמוד לומר והרבה לכל בני אהרן תהיה יכול לא יחלקו בקדשי קדשים אבל יחלקו בקדשים קלים תלמוד לומר [3]איש כאחיו ואם על תודה כשם שאין חולקין בקדשי קדשים כך אין חולקים בקדשים קלים איש איש חולק ג) [3]ואפילו בעל מום [ד]ואין קטן חולק ואפילו תם ההוא מכל נפקא והא אפיקתיה לכדרבי יוסי ברבי יהודה אלא ההוא מוכל רבינא אמר אתיא מדתני לוי ג) [4]דתני לוי ג) [4]לכל קרבנם ולכל מנחתם ולכל חטאתם ולכל אשמם ד) כל קרבנם לרבות ה]לוג שמן של מצורע סלקא דעתך אמינא [4]מן האש כתב רחמנא קמ"ל לכל מנחתם לרבות [5]מנחת העומר ומנחת קנאות סלקא דעתך אמינא [5]ואכלו אותם אשר כופר בהם אמר רחמנא והאי להתיר קא אתיא ואידך נמי לברר קא אתיא קמ"ל [4]לכל חטאתם לרבות [ה]חטאת העוף סלקא דעתך אמינא נבילה היא קמ"ל [4]לכל אשמם [ה]אשם נזיר [6]ואשם מצורע אשם מצורע בהדיא כתיב ביה [6]כי כחטאת האשם הוא לכהן אלא לרבות אשם נזיר כאשם מצורע סלקא דעתך אמינא להכשיר קא אתי קמ"ל [4]אשר ישיבו [ב]זה גזל הגר [4]לך היא ולבניך [ו]שלך היא ולבניך ה] אפילו לקדש בו את האשה אמר רב הונא שלמי

תלמוד לומר אין חולקין אלא לומר מין מקפידין בו אבל חלוקה גמורה לא עבדי ליטול בשום וכן הא דתנן בשילהי בכורים וכן מתחלקין ביניהם בקדשי המקדש וכן הני דברים טובל יום (זבחים דף עט.) לשון חלוקה לאו דווקא וקנא קשה מהא דתנן בפ' שואל (שבת דף קמח:) ומטיילין חלבים על הקדשים ביום טוב ואמא מפני דרכי שלום בעלמא היו עושין ושוב נראה דדווקא קאמר אין חולקין לענין שיהא שלו לקדש בו את האשה דאהכי מיימי ליה בפ"ב דקידושין (דף נג.) אי נמי י"ל דלא ממעטינן הכא אלא שאין מחלקין מנחה מריבה אבל מנחה בלולה בשמן לכל בני אהרן תהיה יכול לא יחלקו עופות בכנגד זבחים שהללו עשייתן ביד והללו עשייתן בכלי אבל יחלקו מנחות כנגד מנחות שאלו ואלו עשייתן ביד [2]ת"ל [2]וכל מנחה בלולה בשמן לכל בני אהרן תהיה יכול לא יחלקו מחבת כנגד מרחשת ומרחשת כנגד מחבת שזו מעשיה קשין וזו מעשיה רכין אבל יחלקו מחבת כנגד מחבת ומרחשת כנגד מרחשת [2]תלמוד לומר והרבה לכל בני אהרן תהיה יכול לא יחלקו בקדשי קדשים אבל יחלקו בקדשים קלים תלמוד לומר [3]איש כאחיו ואם על תודה כשם שאין חולקין בקדשי קדשים כך אין חולקים בקדשים קלים איש איש חולק ג) [3]ואפילו בעל מום [ד]ואין קטן חולק ואפילו תם ההוא מכל נפקא והא אפיקתיה לכדרבי יוסי ברבי יהודה אלא ההוא מוכל רבינא אמר אתיא מדתני לוי ג) [4]דתני לוי ג) [4]לכל קרבנם ולכל מנחתם ולכל חטאתם ולכל אשמם ד) כל קרבנם לרבות ה]לוג שמן של מצורע סלקא דעתך אמינא [4]מן האש כתב רחמנא קמ"ל לכל מנחתם לרבות [5]מנחת העומר ומנחת קנאות סלקא דעתך אמינא [5]ואכלו אותם אשר כופר בהם אמר רחמנא והאי להתיר קא אתיא ואידך נמי לברר קא אתיא קמ"ל [4]לכל חטאתם לרבות [ה]חטאת העוף סלקא דעתך אמינא נבילה היא קמ"ל [4]לכל אשמם [ה]אשם נזיר [6]ואשם מצורע אשם מצורע בהדיא כתיב ביה [6]כי כחטאת האשם הוא לכהן אלא לרבות אשם נזיר כאשם מצורע סלקא דעתך אמינא להכשיר קא אתי קמ"ל [4]אשר ישיבו [ב]זה גזל הגר [4]לך היא ולבניך [ו]שלך היא ולבניך ה] אפילו לקדש בו את האשה אמר רב הונא שלמי

לכתוב מן האם ולא כתיב לכל: **זה גזל הגר.** ואתא קרא לאשמעינן כדדרשינן בהגחזל קמא (בבא קמא דף קי.) האשם המושב לה' לכהן ובספרים ישנים גרסינן בפ' ב"ש בזבחים (דף מד:) גזל הגר בהדיא כתיב ביה דכתיב בפרשת נשא לו יהיה ופי' שם בקונטרס דלא מלכתיב מן האם ולא כתיב בפרשת נשא לו יהיה ופי' שם בקונטרס דלא גרסינן ליה משום דמטעות ומשאר האמורים בפרשה בהדיא כתיבי כל אחד ואחד במקומו וסידרו לו הכתוב לאהרן כאן מפני מחלוקתו של קרח וקשה לפירושו דל"ל מאי קא פריך אשם מלורע בהדיא כתיבי ביה אלא כל הני דאתא קרא לרבויי להו לא כתיבי בשום מקום כגון לוג שמן של מלורע ומנחת העומר ומנחת קנאות וחטאת העוף ואשם נזיר מיהו לריך לדקדק אמאי לריך לכל בכל הני לרבויהו מדכתיב קרבנם ומנחתם חטאתם ואשמם הוה שמעינן דהו כיון דשאר כתיבי כולהו בהדיא והני לא כתיבי דמזמתם מורת המנחה וחטא מורת החטאת וחטא מורת האשם לא הוה ידעינן הני דלמעם בעמא בכל חד וחד: **ואפי'** לקדש בו את האשה. הא דדרשינן בסוף הגוזל קמא (בבא קמא ד' קט:) ובמס' ערכין בסוף המקדש (דף כח:) גבי גזל הגר האשם המושב לה' לכהן קנאו האשם ונתנו לכהן שבאותו משמר על כרחין אית לן למימר דלאו משולחן גבוה קא זכו דאם כן היאך מקדשין בו את האשה הא אמרינן בפרק האיש המקדש (קידושין דף נג:) המקדש בחלקו

דתלמודא להיר' כולל שתי דרשות מקרא אחד אע"פ שאינן יוצאות ממנו כי ההיא דב"מ והתעלמת כו'. תו"ח: **ג)** לכל קרבנם כל הני דרשות מיתורא דבי נפקי דהא עיקר קרא עיקר לגופיה כדאתיא במדרש למה נשנית מתנות כהונה בפרשת קרח ת"ל שיוכל אהרן לומר לשוטבתו נשברה רגל פורחי כל דפי שערער קרח על הכהונה כו' ע"ש וכתב הר"ם בזבחים לפר"ש קשה א"כ אמאי קאמר לכל תשאהם שנמלקה לרבות אשם נזיר. ניר שנעמא בתת מנחת אשם כשנטר מעומאתו ומנכיאו לכתמילו ולמעות מיריות טהרה וכיומיים הכלפעוים יפלו, ואמי לרבות שיהא נאכל לאו הוה כתיב לכל לא הוה מרבוין להו, דכתיב אשר כופר בהם ומני להכשיר אתו, זה להכשיר הקדשים חוה לכתמילו מיריות טהרה **אשם** מצורע בהדיא כתיב ביה. דנאכל דכתיב כי כחטאת האשם הוא לכהן, ומיהו נהי דאשמם דכתיב לגזל הגר אשם אלא מדרשה דכתיב הכא לגזל הגר המושב בה מומם, אי אינו אלא זה אשם ממש כשהוא אומר מלבד אינ הקרן הקרן אינו אלא זה אשם ממש כשהוא אומר מלבד אינ הקרן הקרן הוא הענין שהגזל את מנינו ונשבע לו ואח"כ הודה אשלם קרן וחומש לבעלים ואשם למזבח כדכתיב בפרשת ויקרא ויהיה כי יחטא ואשם וגו', ואם אינו נוטל אשם אלא לו יוכשין להחזירו לאם מתנו הכמוה לכהן, ופרשת גזל הגר אמורה בפרשת נשא אם אין לאיש גואל להשיב האשם וגו' וכי יש לך אדם כישראל שאין לו גואל אלא זה הגר. שלך היא ולבניך. שיהו מכנסים של מוליון שאין בו שום קדושה דממון בעלים הוא ומגזל לחזירה אלא אפילו לא הוא, והאי דכתיב בפרשת בקדש הקדשים תאכלנו אשמתא אלא דאיכא הוי. מהר"פ:

ד) קדושין נג. תוספתא דזבחים פי"ג ה"ד ע"ש, **ה)** לעיל נח. זבחים מד: [נ"ב ד"ה כמה פיתוחים], **ו)** ל"ל בקדשי קדשים אלא יתנו כו' והבאלר יש למתוק. **ז)** ל"ל מהלכות בכורים הלכה ד:

ח) ר"ה מ"ל ע"ש, **ט)** ל"ל מהל' תמידין ומוספין הל' יב:

י) ז ז מיי' פ"ב מהל' פוטר הלכה טו:

יא) ח ח מיי' פ"ז מהל' מעה"ק הלכה ז:

יב) ט ט מיי' פ"ט שם הל' יח:

יג) י י מיי' שם הלכה ב:

יא) כ מיי' פ"ש מהל' בכורים הלכה ז:

יב) ל מיי' פ"ש מהל' גזלה הל' ה:

תורה אור השלם

1. וְכָל מִנְחָה אֲשֶׁר תֵּאָפֶה בַתַּנּוּר וְכָל נַעֲשָׂה בַּמַּרְחֶשֶׁת וְעַל מַחֲבַת לְכֹהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ תִּהְיֶה: ויקרא ז ט
2. וְכָל מִנְחָה בְלוּלָה בַשָּׁמֶן וְחֲרֵבָה לְכָל בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו: ויקרא ז י
3. וְכָל מִנְחָה בְלוּלָה בַשָּׁמֶן וְחֲרֵבָה לְכָל בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיו: ויקרא ז י
אִם עַל תּוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל זֶבַח הַתּוֹדָה חַלֹּת מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת מֻרְבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן:
ויקרא ז יב
4. זֶה יִהְיֶה לָךְ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים מִן הָאֵשׁ כָּל קָרְבָּנָם לְכָל מִנְחָתָם וּלְכָל חַטֹּאתָם וּלְכָל אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים לְךָ הוּא וּלְבָנֶיךָ: במדבר יח ט
5. וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא יֹאכַל כִּי קֹדֶשׁ הֵם: שמות כט לג
6. וְשָׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ בְּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת הַחַטָּאת וְאֶת הָעֹלָה בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחַטָּאת הָאָשָׁם הוּא לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא: ויקרא יד יג

רבינו גרשום

לכל בני אהרן תהיה. שלא יחלקו זה כנגד זה: שלא קמו מנחות בדולות אלא בדלי דלות: ועל מחבת לכל בני אהרן. אם אינו ענין למנחה תנהו לעופות: עשייתן ביד. מליקה בציפורן: בכלי. בסכין: ההוא. ברייתא מנין שאין חולקין: מכל נפקא. כל מנחה בלולה בשמן והאי דחזקיה נפקא ממנחה דיכול למימר מנחה בלולה בשמן וחריבה: והא אפיקתיה ההוא כל מנחה בלולה לעיל בפרק כל המנחות באות מצה בסופיה לכדר' יוסי בר' יהודה מה כל (וכל) האמור למטה שני מיניין: ההוא מוי"ו דמכל ובריית': מכל: רבינא אמר הא דחזקיה אתיא מדתני לוי: סלקא דעתך אמינא מן האש כתב דבר שממנו לאישים שיריו לכהנים אבל לוג שמן שאין ממנו לאישים אימא לא קמ"ל: להכשיר ה) אחי לשתות יין ולגלח ולטמא למתים קמ"ל ו):

ה) כן פירש גם כרש"י בפ"ש מאכל תמוה הא אשם מיר עמא הוא דמייתי ולהכשירו מדי שיחול עליו מיריות טהרה ול"ע: ו) כתן ל"ל מ"ש בע"ב מ"ר זה גזל הגר עד תיכם אלו:

שיטה מקובצת

ה) תיבות איש כאחיו נמחק: **ו)** ואפילו בעל מום. לאו מהאי קרא נפקי דבפ' טבול יום מפיק ליה מכל זכר בבני אהרן אלא עיקר קרא למעוטי קטן ואורחיה

ג א ב מיי' פ"ש מהל' מעה"ק הל' טו:

ד ג ד מיי' שם הלכה יז:

ה ה מיי' פ"ז מהל' מתנות עניים פפרה הל' ו ופ"ש מהלכות בכורים הלכה ד:

ו ו מיי' שם ופ"ז מהל' תמידין ומוספין הל' יב:

ז ז מיי' פ"ב מהל' פוטר הלכה טו:

ח ח מיי' פ"ז מהל' מעה"ק הלכה ז:

ט ט מיי' פ"ט שם הל' יח:

י י מיי' שם הלכה ב:

יא כ מיי' פ"ש מהל' בכורים הלכה ז:

יב ל מיי' פ"ש מהל' גזלה הל' ה:

תורה אור השלם

1. וְכָל מִנְחָה אֲשֶׁר תֵּאָפֶה בַתַּנּוּר וְכָל נַעֲשָׂה בַּמַּרְחֶשֶׁת וְעַל מַחֲבַת לְכֹהֵן הַמַּקְרִיב אֹתָהּ לוֹ תִּהְיֶה: ויקרא ז ט
2. וְכָל מִנְחָה בְלוּלָה בַשָּׁמֶן וְחֲרֵבָה לְכָל בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיהוּ: ויקרא ז י
3. וְכָל מִנְחָה בְלוּלָה בַשָּׁמֶן וְחֲרֵבָה לְכָל בְּנֵי אַהֲרֹן תִּהְיֶה אִישׁ כְּאָחִיהוּ: ויקרא ז י
אִם עַל תּוֹדָה יַקְרִיבֶנּוּ יַקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל זֶבַח הַתּוֹדָה חַלֹּת מַצּוֹת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן וּרְקִיקֵי מַצּוֹת מְשֻׁחִים בַּשָּׁמֶן וְסֹלֶת מֻרְבֶּכֶת חַלֹּת בְּלוּלֹת בַּשָּׁמֶן:
ויקרא ז יב
4. זֶה יִהְיֶה לָךְ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים מִן הָאֵשׁ כָּל קָרְבָּנָם לְכָל מִנְחָתָם וּלְכָל חַטָּאתָם וּלְכָל אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים לְךָ הוּא וּלְבָנֶיךָ: במדבר יח ט
5. וְאָכְלוּ אֹתָם אֲשֶׁר כֻּפַּר בָּהֶם לְמַלֵּא אֶת יָדָם לְקַדֵּשׁ אֹתָם וְזָר לֹא יֹאכַל כִּי קֹדֶשׁ הֵם: שמות כט לג
6. וְשָׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ בְּמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת הַחַטָּאת וְאֶת הָעֹלָה בִּמְקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי כַחַטָּאת הָאָשָׁם הוּא לַכֹּהֵן קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא: ויקרא יד יג

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה יכול לא יאכלו בקדשי קדשים שלא יתנו כ"ל ומיהו אבל יאכלו בקדשים קלים ממקו:

מוסף רש"י

וכל המנחה. משמע שנמצאה עכמה יאכלו כו' בני אהרן יכול לא יאכלו. יכול לא תופיל המנחה אלא שלא יאכלו מנחות כנגד זבחים, והדין נותן שהרי לא קמו בכל מקום מנחות תחת זבחים בדלות, דבקרבן עולה ויורד מביא עני עופות תחת בהמה, זבחים הייט בהמה הטעונה זריקה בכסין אבל יחלקו מנחות כנגד עופות. כנגד מנחת העוף שהרי קמו תחתיהן בדלות. דכתיב במנחת מקדש ועשיתיה קול (ויקרא ה) ואם לא תגיע ידו לשתי תורים והביא את קרבנו אשר חטא ועשירית האיפה וכל נעשה במרחשת לכל בני אהרן. דכולהו קראי ימיני ניהו, דמלי למיכתב כל מנחה לכל בני אהרן מנחות כנגד עופות. כנגד מנחת העוף שהרי קמו בדלות. דכתיב ועשיתיה ביד, מליקה בציפורן כל מיני מנחות ת"ל ועל מחבת. אם אינו ענין למנחות כנגד זבחים שאינן מיקן, תנהו ענין לזבחים ועופות יכול לא יאכלו כנגד זבחים והדין נותן שבעופות מעשיהן ביד, מליקה בציפורן, וזבחים מעשיהן בכלי בסכין מחבת כנגד מרחשת. מחבת ומרחשת כלים היו במקדש, וכל המנחות הנקמלות טעונות לוג שמן, ומחבת לפה ואינה עמוקה ומתוך שהיא רחבה ופה, הסולת מתפשט כטולו והאור שורף את שמנה, לפיכך מעשיהן קנים, ומרחשת עמוקה ואין האור שורף את השמן לפי שנבלע בעובי הסלת לפיכך מעשיהן רכין מחבת כנגד מחבת. טול אתה חלקי במנחת לאונן ואני אטול אלקך במנחת שמעון יכול לא יאכלו. קרבן כנגד חביבו בקדשי קדשים. כמו מנחה אבל יאכלו. קרבן כנגד חביבו בקדשים קלים. דאית להו זכיה בקדשים הם אם לא. ולהכי לא